N.ro 290
D. 27. Października.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Xięztwo Płockie oddane Kazimierzowi IV. 1468.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Stolica *Królestwa Polskiego* wczoraj uroczyście obchodziła doroczną uroczystość urodzin N. Cesarzowej MARJI, Dostojnej MATKI Naszego Najłaskawszego CESARZA i KRÓLA. Odbyło się się solenne Nabożeństwo w Kaplicy Zamku Królewskiego, tudzież w Kościele S. Jana w obec Senatorów, Ministrów, Urzędników Władz wszelkich i mnogiego Ludu. Celebrował Mszą S. i zaintonował *Te Deum* JW. JX. *Arcy-Biskup Prymas.* O godzinie 4tej z południa, JW. Hr. *Sobolewski* Prezes Rady Admini: Senator Woiewoda dawał świetny Obiad, a wieczorem w Teatrze Narodowym dano widowisko bezpłatne i oświecono domy Rządowe i Obywatelskie.

Do Księgarni A. *Brzeziny i Komp:* nadszedł Exemplarz nowego dzieła litografii: Plan i główne Okolice ogrodu *Rejchenbacha* w *Lipsku* przez *Mosera*, iakoteż Pomnik Xięcia *Józefa Poniatowskiego.* Taż Księgarnia życzyłaby na to interesuiące dzieło zebrać prenumeratorów za cenę złł: 36.

Wiadomości od czynnej Armji. O działaniach pod twierdzą Warną z dnia 11 *Października.*—Jenerał-Adjutant *Bistrom* donosi, że liczne wojska Tureckie pod dowództwem Baszy *Omer Wrioni*, które stały naprzeciwko pozycji tegoż Jenerała, dowiedziawszy się o poddaniu się *Warny*, oddaliły się z iak największym pośpiechem, i ścigane są przez nasz oddział.

O działaniach oddzielnego Korpusu Kaukazkiego z dnia 9 *Września.* — Dowódca oddzielnego Korpusu Kaukazkiego Jenerał-Adjutant Hra: *Paszkiewicz Erywański*, donosi N. CESARZOWI o pobiciu Baszy *Muszkiego* i o poddaniu się Rossyjskiemu orężowi twierdzy *Ardahan.* W skutku otrzymanej wiadomości, że wielu mieszkańców obwodu *Karskiego*, uprowadzonych przez Turków ku stronie *Ardahanu*, oświadczyło chęć wrócenia się do dawnych siedlisk, wysłany został dla ich oswobodzenia, Pułkownik Xiąże *Bekowicz Czerkaski* z 2ma bataljonami Strzelców, 200 Kozakami, 70 iazdy Ormjańskiej z *Kars*, i 4 lekkiemi działami. Za zbliżeniem się o 15 wiorst od *Ardahanu*, dowiedział się Pułkownik *Bekowicz Czerkaski*, że Basza *Muszki*, na czele 4,000 ludzi, pędzi ku *Erzerum* tych mieszkańców, którym oddział powyższy miał dać pomoc; i z tego powodu dnia 29 Sierpnia postanowił uderzyć na nieprzyiaciela. Turcy z początku cofneli się, lecz zręcznemi obrotami Xięcia *Bekowicza*, zostali wciągnięci do walki, i w krótce ratowali się ucieczką, zostawiwszy na placu boiu swoich zabitych i ranionych. W liczbie pierwszych znaleziony został Syn Baszy *Muszkiego* i 16 celniejszych Urzędników. W ogólności, strata nieprzyiaciela iest bardzo znaczna; z naszej zaś strony zabitych, iako też i tych którzy niewiadomo

gdzie się znajduią, wynosi 32 ludzi a ranionych 23. Dnia 3 Września Twierdza *Ardahan* poddała się dobrowolnie Jenerał Majorowi *Bergman* który był wyszedł z *Kars* z niewielkim oddziałem, dla opanowania tego Miasta, iak równie i dla rozproszenia nieprzyiaciela uciekaiącego gromadami z *Akhaltzik* ku *Erzerum.*

Gazeta handlowa Petersburgska donosi, że wkrótce w tej stolicy, a następnie w innych miastach *Rossji* będą założone Instytuta *technologiczne* do których będą przyjmowani sieroty sposobiący się na Rzemieśników. W roku przyszłym będzie w *Petersburgu* pierwsza wystawa płodów przemysłu i rękodzielni Rossyjskich.

Kilka słów o zjeździe uczonych odbytym w Berlinie w miesiącu Wrześniu r. b.—Pisma publiczne tak kraiowe iak zagraniczne umieściły wiele szczegółów o zjeździe uczonych Badaczów i Medyków odbytym w *Berlinie*, niebędzie, mniemam iednakże od rzeczy przytoczyć tu o nim ieszcze niektóre okoliczności. Zjazd ten liczył w ogóle 464 uczonych, którzy się z różnych kraiów *Europy* zgromadzili, był więc najliczniejszy z wszystkich 7miu dotąd odbytych; a trwał (ściśle biorąc) przez dni 10. W tym czasie odbyto 6 publicznych posiedzeń, które się przez 6 po sobie następuiących dni od 10tej rano do 2giej godziny z południa ciągnęły. Dzień 7my poświęcono na zwiedzenie osobliwości w *Poczdamie*, a mianowicie menażerji Królewskiej na *Pawiej wyspie.* Reszta dni, równie iak poranki wszystkich 10ciu, trawiono w muzeach zbiorów naukowych i gabinetach osobliwości w *Berlinie*, do których członkowie zgromadzenia za okazaniem zielonego biletu, którym każdy był opatrzony, z największą uprzejmością byli wpuszczani. Oprócz trzech wieczorów poświęconych zabawie kolejno u PP. *Humboldta*, *Rusta* i *Lichtensteina*, wszystkie inne użyliśmy na prywatne naukowe posiedzenia, w których do kilku oddzielnych salonów każdy przedmiot naukowy wyłącznie swoich zwabiał czcicieli, i tak w iednej sali *Zoologowie* udzielali się *Zoologom*, w 2giej radzili *Botanicy*, w 3ciej *Mineralogowie* i t. d. W 6ciu wyżej wzmiankowanych publicznych posiedzeniach około 40 rozpraw w różnych przedmiotach z nauk przyrodzonych i lekarskich porządkiem zapisów swoich członkowie odczytali; więcej zaś niż drugie tyle dla braku czasu odroczonych zostało. Lubo między odczytanemi większa część rozpraw odznaczała się ważnemi nowemi postrzeżeniami, granice zamierzonego artykułu o tych iedynie wspomnieć mi dozwalaią, którzy na szczególniejszą uwagę zasługuią. Pierszym z tych iest Prof: *Henschel* z *Wrocławia*, który w obszernej swoiej dyssertacji ułożonej w skutku własnych 7mioletnich doświadczeń starał się dowieść, że do płodności kwiatu pręciki pyłkowe, a tem samem i ich pyłek, niekoniecznie są potrzebne. Wymienienie roślin, z którymi w tym względzie czynił doświadczenia kastruiąc ich kwiaty, kazał wydrukować i rozdał między członków zgromadzenia. Spis ten drobnym i ścisłym drukiem wynosi duże półarkusza. Drugim iest Radca nadworny Prof: *Schulz* z *Fryburga*, który z kilkunasto letnich postrzeżeń czynionych na 30 żyiących *Psach*, którym *śledzionę* wyiął, widocznie dowodził, że ten organ w dojrzałem zwierzęciu nietylko nie iest koniecznie potrzebnym do życia, ale owszem iako łatwo skażeniu podlegaiący, najczęściej (mianowicie w ludziach) wielce bywa uciążliwy, bo staie się przyczyną tych cierpień, które *śledzinnictwem* nazywamy. Okazawszy przytem ła-

twość wydobycia *śledziony* i leczenia operowanych, równie ważnością przedmiotu iak szczególniej pięknem przedstawieniem rzeczy wzbudził powszechne zadowolenie. Wspomnieć także wypada, iż *Oersted z Kopenhagi*, *Berzeljus Stokholmu* i *Oken z Monachjum*, wystąpiwszy bez żadnego pisma na mównicę w przedstawianiu postrzeżeń swoich niepospolitej wymowy dali dowody. Nie mogę nakoniec pominąć Profe: *Reinwardta z Lejdy*, szanowny ten starzec z podróży swoiej odbytej do wysp wschodnio-południowych dał nam obraz bujności wegetacji na wyspie *Jawie* w tak żywych i czaruiących kolorach, iż zdawało się, że przeniesieni wraz z nim na tamtę część ziemi, przedzieraiąc się przez nadzwyczajne bluszczem poplątane lasy postępuiemy aż na wierzchołki najwyższych gór tamtejszych i widzimy to, co nam nad wiek iego ognista wymowa tak dzielnie malowała. Wartałoby także dać obszerniejszą wiadomość o pięknym medalu, który z okoliczności tego zjazdu był bity; lecz tę odkładam do dalszego czasu. — *Warszawa d. 22 Października* 1828 *r.* *Dr: Jarocki.*

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Listy z *Baiony* zapewniaią, że w *Sewilli* pokazała się żółta febra, na którą już wielu z tamecznych mieszkańców umarło! — Na teraźniejszym Jarmarku *Lipskim* znajdowało się w różnych składach tamecznych 2922 dzieł nowych różnych autorów. — Grecy w *Morei* użalaią się na niedostatek trzewików, płacą za parę po 30 złp. — W *Medyolanie* i w *Turynie* było także niedawno wstrzęsienie ziemi trwaiące przez 10 sekund; wszystkie sprzęty w domach były poruszone. — Listy z *Oporto* donoszą, że tameczny Konsul Brazylijski został uwięziony, dla czego? dotąd niewiadomo. — Donoszą z *Korfu* z 17 z. m. że dnia 11 ustąpiło wojsko Egipskie z *Modonu*, poczym przedsięwzięto ze strony rządu Greckiego potrzebne środki względem zdrowia i ochędostwa w tej twierdzy. Koszary i kwatery w których stało wojsko Egipskie maią być niezwłocznie zniszczone. — D. 12 z. m. popłynęły 2 fregaty Egipskie do *Lepanto*. Zapewniaią, że udadzą się wkrótce dla zabrania inwalidów Egipskich i narzędzi woiennych, poczym popłyną do *Nowaryno*, zkąd z całym konwoiem Egipskim udadzą się do *Alexandrji*. *Jbrahim* już popłynął do Egiptu. — Jnne wiadomości z *Korfu* donoszą, że rząd Grecki ogłosił blokadę *Prewezy*. — W roku 1788 sprzedano w Anglji i we Francji za 10,000,000 fran: tabaki i tytuniu, teraz konsumpcja tych artykułów doszła prawie do 35,000,000 fran: — W *Portsmunt* i w *Plimuncie* uzbroiono niedawno 10 okrętów linjo: które maią wkrótce wypłynąć z tamecznego portu. — Listy prywatne odebrane w *Paryżu* z *Marsylji*, donoszą, że twierdza *Koron* została wzięta szturmem przez Brygadę Jenerała Francuzkiego *Sznejdera*. Ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia. — We wszystkich portach Francuzkich ciągle wielu robotników pracuie, co wróży wkrótce znaczną odmianę w marynarce Francuzkiej. — Do *Hawru* niedawno przybył Xiąże murzyński, iest on synem Króla *Pepel*, władcy kraiu afrykańskiego *Boni*. Jak już doniesiono, został ten młody murzyn zabrany na otwartem morzu wraz z 40 innemi murzynami przez korwetę Francuzką która z nimi przypłynęła do *Gwadalupy*. Xiąże ten nazywa się *Lidi*, kolor iego twarzy iest iasno brunatny, ma teraz lat 15; niema obuwia a cała iego odzież składa się z lekkich spodni. Mówią że rząd Francuzki da mu wsparcie i zajmie się iego wychowaniem. — Kurjer *Smirneński* donosi z *Stambułu* d, 4 z. m. że *Seraskier Husein Aga* utrzymuie woj-

sko obozuiące pod *Szumlą* w naywiększej karności. Woysko Tureckie stoiące obozem pod *Adryanopolem* wkrótce 80,000 ludzi liczyć będzie, gdyż ustawicznie przybywaią nowe oddziały.

Kalendarz Gospodarski wyszły z Drukarni Rządowej zawieraiący w sobie prócz różnych wiadomości Gospodarskich, tyczących się po części chorób różnych tak owiec iak rogacizny, powieści i anegdoty; iest do nabycia w Drukarni Rządowej u Rządcy iej, ulica Miodowa Brzezina tamże, Feder Nowy Swiat, Ciechanowski Podwal, Skład Papieru z Jeziorny ulica Wierzbowa, Kelichen ulica Długa. Cena Exemplarza zł: 1, gr: 15. Kalendarz nowy Niemiecki iako i Polski ścienny i kieszonkowy wkrótce wyjdzie i wpowyższych miejscach nabyć go będzie można.

DONIESIENIA.

Podpisany wyczytawszy w Kurjerze w bieżącym miesiącu podania przez Ur: Józefa Buczyńskiego syna Jgnacego Oboznica Litewsko Brzeskiego a b. Dzierżawcy w maiątku Zdzitowce w Gub: Grodzieńskiej, w Powiecie Kobryńskim leżącym; ostrzegaiące trzeciego o pretensjach Ojca do tegoż maiątku. Podpisany przemilczeć nie może, gdyż trzecim iest już sam podpisany. Ur: Jgnacy Buczyński wszedłszy do maiątku będąc Dzierżawcą, za dzierżawę nie wypłacał, lasy w pień wyciął, browar i młyn etc. z gruntu wydobył i sprzedał, maiętność zniszczył, przeto z tegoż maiątku rządownie go oddalono; ośmielił się on ieszcze utrudzać Processowaniem podpisanego; lecz w ostatku w sądach ultymarnie z kondemnowany został, odsądzono go z pretensjami uroionemi od maiątku i zasądzono na nim 123,000 złt izby podpisanemu Dziedzicowi wypłacił. Ktoby doniosł kiedy o funduszach znajduiących się Ur: Jgnacego Buczyńskiego, podpisany ofiaruie w nagrodę część 4tą z ilości odebranej. — *Kulpiński Dr: Medycyn.*

Do sprzedania za pomierną cenę. — Kocz oliwkowy mało używany, Kocz zielony więcej używany, Kareta zielona podróżna mało używana i moduą, Koń wierzchowy anglezowany kary, i Pantaljon mahoniowy z brązem, przy ulicy Królewskiej w Pałacu JW. Łubińskich. Wiadomość w Sklepie Korzennym JP. Msciwoiewskiego, lub Murgrabiego.

Sekwestrator Obwodu Warszawskiego. — Podaie do publicznej wiadomości, iż zaięta część Jana Galińskiego we Wsi Galinkach Powiecie Czerskim sytnowana za należność Podatków Skarbowych będzie w trzechletnią dzierżawę w dniu 4 Listopada r. b. w Urzędzie Wójta Gminy Galinek wypuszczona. *J. Łuszczewski.*

☞ Do Magazynu niżej podpisanych przy Placu Krasińskich nadszedł transport modnych damskich Kaloszów lakierowanych. — *Herman Epstein et Comp:.*

Potrzebny na Wieś o 6 mil od Warszawy w Województwo Płockie Gorzelnik do kotłów wężowych z ogrzewaczami wyrabiaiącemi co tydzień korcy 60, zboża twardego; Osoba opatrzona w dobre świadectwa, zechce się zgłosić do domu Nr 670 przy ulicy Leszno do gospodarza u którego odbierze informacją.

Fortepjan mahoniowy Angielski o 5 oktawach iest do sprzedania z wolnej ręki na Nowym Swiecie pod Nr 1295 można się dowiedzieć u właściciela domu.

Pod Nr 403 na przeciw Sgo Krzyża są każdego czasu do naięcia dwa Pokoie z Kuchenką i Drwalnią od frontu na drugiem piętrze; dowiedzieć się można o tychże w Handlu Korzeni i Win pod Nr 404.

Przy ulicy Elektoralnej i Orlej w domu narożnym pod Nr 748 w Officynie po prawej ręce na dole, iest kilka Pantaljonów mahoniowych, nowych na sposób Angielski, z mocnym tonem, w najnowszym guście tak ze dnami iako też bez den, do sprzedania, a to na różne ceny, które w każdym czasie obejrzeć i próbować można.

Panna lat 13 maiąca, początki czytać i pisać umie, po zmarłej Matce i Ojcu, chce się ulokować przy Pani znaczney dla usposobienia robót Damskich; Osoba życząca przyiąć takową, niech raczy łaskawie swój adres nadesłać przy ulicy Kapitulnej pod Nr 538 do P. Zejb Krawca na 3 piętro.

Potrzebny iest o 4 mil od Warszawy Ogrodnik dobrej konduity i zdatny w swej sztuce. Zgłosi się do Drukarni Kurjera.

Suczka z gatunku Angielskich Wyżłów dosyć duża, biała, uszy kasztanowate, mordę krótką, z iednej strony kasztanowatą z drugiej białą, przy zaczęciu ogona który iest długi, na grzbiecie łatkę kasztanowatą, a przy nodze w pachwinie plamę bez sierści maiąca, zabłąkała się dnia 26 b. m. kto takową ujmie i do domu pod Nr 902, przy ulicy Chłodnej w Warszawie odprowadzi lub da wiadomość gdzie się znajduie, otrzyma nagrody złp: 18.

TEATR. Jutro 4ty raz *Łukasz z pod Łukowa.*